

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

574. Qualis requiratur acceptatio, & in qua forma ea facienda.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

est, & verè personaliter residet, etiam cum animo redeundi aliò, pro tunc gaudet alternativà.

2. Respondeo quintò, debere esse hanc residentiam veram in ipsà Diocesi formaliter, ita ut non sufficiat esse præsentem in loco vicinissimo, etiam ex legitima causa, & citò reversurum; cum tò apud, quo utitur regula, non significet hic *prope*, sed *in* vel *intra* Diocesim. Castrop. *loc. cit.*, n. 2. citans Barb. de *pot. Ep. alleg.* 53. n. 54. Quin & probabilius non sufficit, Episcopum morari in loco exempto intra suam Diocesim contento; cum locus talis exemptus, etsi materialiter & quò ad situm sit de Diocesi, formaliter tamen, hoc est, quò ad gubernationem & jurisdictionem sit extra Diocesim; residentia autem in Diocesi ea de causâ exigatur in alternativa, ut Episcopus tanquam Pastor oves proprias suis legibus & statutis regat, illisque assistat, quod in tali loco non potest; etsi fortè in aliquibus casibus de raro contingentibus, ibidem posset exercere jurisdictionem, dum interim leges frequenter contingunt, & modum ordinarium providendi respiciunt. Garc. n. 704. Castrop. *loc. cit.*, n. 10, contra Corrad. in *pr. benef.* l. 3. c. 6. num. 17. item contra Gonz. *cit. gl.* 43. q. 7. n. 180. apud Garc. quamvis uterque admittat, procedere sententiam Gonz. seu posse Episcopum frui alternativà, si Episcopo ad exercendam suam jurisdictionem in tali aliquo casu extraordinario existente in tali loco exempto, vacaret beneficium in ejus Diocesi; è contra sufficere, etiam dum Episcopus residet in loco suæ Diocesis, seu suæ jurisdictioni contentiosè subjecto, contento tamen intra aliam Diocesim, censet Castrop. *loc. cit.*, n. 11. citans Garciam; eò quòd talis residendo in loco, in quo jurisdictionem ordinariam exercere potest, verè resideat in sua Diocesi, quod ipsum, & non plus requiritur ad fruendum alternativà, esto, quòd de ceterò residendo in tali loco remoto, adeòque incommodo, unde reliqua gubernetur Diocesis, non satisfaceret obligationi residendi ratione officii pastoralis impositæ, de qua Trid. *sess.* 23. c. 1.

Questio 573. An provifus ab Ordinario, fundans se in alternativa, obligationem habeat probandi inter cetera hanc veram & personalem residentiam Episcopi tempore vacationis beneficii?

Respondeo affirmativè. Garc. n. 502. & seq. testans sic sæpe à Rotà resolutum. Gonz. *gl.* 43. n. 92. Castrop. *loc. cit.*, n. 12. Card. de Luca. de *benef. d.* 93. n. 19. nam licet ex eo, quòd Episcopus in sua Diocesi teneatur existere ratione muneris sui, & nemo præsumendus sit à sua obligatione deficere, sed potius ei satisfacere, præsumi debeat Episcopum in Diocesi sua residere; quia ibi quivis præsumitur residere, ubi residentia obligationem habet, ut Menoch. de *presumpt. lib.* 6. *presumpt.* 16. n. 4. Masc. de *prob. concl.* 5. n. 5. Tiraq. in *l. connubial. gl.* 8. n. 3. quia tamen jus non præsumit, absolute Episcopum semper & quolibet momento temporis verè & personaliter residere; cum potius supponat plures causas urgentes & excusantes à residentia; quin & per menses aliquot concedat abesse, communisque talis residentia non sufficiat ad usum alternativæ, sed requiratur vera & actualis eo tempore, quo vacavit beneficium, meritò hac residentia necessariò probanda est. Castrop. *ibid.* Dat etiam hanc rationem positivam Card. de Luca *loc. cit.*, dicens: onus probandi negativam residentia non incumbere provi-

fo Apostolico; sed onus probandi affirmativam incumbere proviso ab Ordinario, etiam mensis, qui aliàs esset Apostolicus, & per alternativam factus est Ordinarius, eò quòd provifus Apostolicus ratione vacationis in mense regulariter Apostolico habeat intentionem fundatam in regulà, quam allegare sufficit; provifus autem ab Ordinario innititur limitationi, quæ in dubio non præsumitur, sed est probanda, & quoties limitatio resultat ex aliqua qualitate seu conditione, ista etiam qualitas probanda sit; adeòque, cum non solum alternativa acceptata faciat, ut mensis Apostolicus efficiatur ordinarius, sed requiratur insuper qualitas seu conditio residentia; hæc probanda est per eum, qui se fundat in limitatione ista qualificata. Castrop. tamen fatetur non semper requiri exactam talis residentia probationem, sed sufficere aliqualem, v. g. si plenè probaretur tempore proximè antecedente vacationem, Episcopum residisse; eò quòd non præsumatur tunc mutatio residentia.

Questio 574. Qualis requiratur acceptatio, & in qua forma ea facienda?

1. Respondeo primò, acceptatio hæc libera esse debet, & ideo nemo invitus eam acceptare tenetur; cum sit gratia & beneficium, quod invito non datur. *l. invito. ff. de reg. juris.* prout multi Episcopi, ut ait Chok. *hic gl.* 21. n. 1. eam non acceptant propter onera præsertim residentia. Garc. p. 5. c. 1. n. 483. citans Gonz. *gl.* 58. a. n. 1. Chok. *loc. cit.*

2. Respondeo secundò, debere eam fieri juxta formam præscriptam in hac ipsa regula, quæ est de substantia hujus acceptationis; siquidem regula hæc suum fert in fine decretum irritans, quòd quodam omnes regulæ partes formam inducit. Corrad. *l. 3. c. 6. n. 19.* & inducta ad evitandas fraudes, quæ per Ordinarios committi possent in usu alternativæ. Garc. n. 498. ex Fulco de *visit. l. 2. c. 28. n. 32.* Unde licet nemo præter Papam possit quicquam adversus hujusmodi decretum irritans attentare, adeòque nec formam per illud inductam, etiam in minimo, immutare, aut ei detrudere. Corrad. n. 20. Nihilominus nil vetat, quòd minus in hoc negotio acceptationis, & ejusdem recognitionis, Datarius seu Prodaturus, & ad quem spectat, nomine Papæ hanc acceptationem recipere & recognoscere, aliquid ex hujus formæ rigore remittat, utpote qui ad hoc remittendum non censetur moveri, nisi ex voluntate Papæ, cujus ipse personam & vices in his beneficialibus amplissimas gerit, & cujus ipse, ut Gonz. apud Garc. n. 496. Callador. Casar. de Grassis apud Corrad. *loc. cit.* organum est mentis & vocis, ac proinde, si Datarius admitteret acceptationem alternativæ, non servatà omnino dictà formà, utique valeret, & de ejus ad hoc facultate minimè dubitandum, ut Corrad. *loc. cit.*, n. 24. Garc. *cit.*, n. 496. citans Rot. in *Salman. fructuum.* 3. *Januarii* 1587. Unde etiam infert Corrad. n. 24. quòd si ex gratia omitti potest aliquid ex præscripta regula, multò magis id admitti debet, dum quandoque ipsa vix, aut omnino servari nequit. Infert etiam *cit.*, n. 24. quòd perperam agant Episcopi, qui postquam ex gratia Datarii alternativam acceptarunt, non servatà in omnibus formam regulæ quòd ad hoc, dein occurrente vacatione beneficii in mense vigore dictæ alternativæ alternato & Papæ reservato, qui aliàs esset unus ex 4 mensibus ordinariis, idem beneficium conferunt; prætextu nullitatis acceptationis alternativæ, & recognitionis. Perro formulas hujus acceptationis alterna-

eiva secundum præscriptum hujus regulæ conce-
ptas vide apud eundem Corrad. num. 18. & Fulc.
loc. cit. num. 3.

3. Respondeo tertio : in specie, fieri debere
hanc acceptationem Primò per literas patentes
(hoc est, apertas non continentes sigillum, clausu-
lam seu ligaturam talem, sine cujus læsione aperiri
& legi possint. Castrop. loc. cit. §. 4. nu. 2. Chok.
loc. cit. num. 30.) Garc. num. 488. ex Gonz. gl. 59.
juxta text. hujus regulæ.

4. Secundò debent hæc literæ patentes subfignari
seu subscribi manu propriâ Episcopi acceptan-
tis, aliâ acceptatio non tenebit. Garc. num. 489. ex
Gonz. gl. 60. juxta text. regulæ, subscribens enim
approbat omnia contenta in scripturâ, proinde ac
si totam scripsisset. Chok. juxta §. 1. infirmit. de empt.
& vend. Quod si tamen Episcopus acceptans om-
nino impeditus infirmitate aut aliâ occasione, ut
nequidem cum adjutorio alterius manûs subscri-
bere valeat, sufficit, alium ejus loco subscribere,
v. g. Vicarium ejus generalem. Castrop. loc. cit.
Corrad. loc. cit. num. 26. juxta l. divus. de in integ. re-
stit. & Baldum in rub. C. de fide instrum. ubi : dum
pro forma requiritur subscriptio propriæ manûs,
imminente necessitate tenet subscriptio facta ma-
nu alienâ. Addit etiam Castrop. loc. cit. probabile
esse, quòd sufficiat, literas has propriâ manu Epi-
scopi scriptas esse sine subscriptione, dum in ipsa
scriptura dicatur manu propriâ subscriptas esse ; et
quòd hæc descriptio expressæ subscriptioni æqui-
valeat, præsertim in causâ favorabili, qualis est hæc
causâ alternativæ.

5. Tertio debent hæc literæ munitæ esse proprio
Episcopi acceptantis sigillo. Castrop. loc. cit. Gonz.
gl. 61. Garc. num. 490. juxta textum regulæ, ut-
pote quòd, ut Chok. juxta Bald. in l. contractus. nu. 5.
de fide instr. perfectionem actûs denoret ; perinde
autem est, an munitæ sint sigillo Episcopi parvo,
an magno. Castrop. loc. cit. Chok. loc. cit. n. 7. Præ-
ter quam subscriptionem & sigillationem opus
non est adhibitione & appositione testium, aut in-
terventu vel subscriptione Notarii, cum nihil de
hoc in regulâ. Garc. num. 491. Gonz. gl. 61. nu. 24.
Castrop. loc. cit.

6. Quarto debent hæc, nempe subscriptio illa &
sigillatio fieri in civitate vel Diocesi propria Epi-
scopi acceptantis, ut habet regula. Castrop. loc.
cit. Garc. num. 492. Gonz. gl. 62. Quod ipsum est
contra juris communis dispositionem ; cum Epi-
scopus extra suam Diocesim possit aliâ hujusmodi
actûs, seu jurisdictionem voluntariam exercere,
beneficiâque conferre. Garc. loc. cit. Chok. nu. 8.
& 9. Possit tamen Episcopus has literas dicto
modo expedire, seu alternativam acceptare in loco
exempto suæ Diocesis, tenet Corrad. loc. cit. nu. 16.

7. Quintò tenetur Episcopus dictas literas trans-
mittere ad Datarium. Garc. num. 494. Gonz. gl. 63.
juxta textum reg. perinde autem est, an per nunci-
um specialem, an per ordinarium ; cum nuncius
non acceptet, sed acceptationem deferat, & de
modo transmissionis nihil sit in regulâ. Castrop.
loc. cit. Chok. num. 10. satisque est, has literas ad
Agentem in Curia mittere, ut is eas præsentet Da-
tario ; cum etiam ex tali transmissione resulter
mandatum. ut Chok. num. 11. ex Gonz. gl. 63.

8. Sextò pro complemento acceptationis alter-
nativæ debent istiusmodi literæ ab Episcopo trans-
missæ ad Datarium ab eodem receptæ & recogiti-
tæ esse. Gonz. gl. 64. Garc. num. 494. juxta textum

regulæ ; ut nimirum constet, num omnes supra-
dictæ conditiones in his servatæ (cum omnes ex pro-
forma sint requisitæ, & cujuslibet illarum defectus
totum rescriptum vitiet) num literæ sint integræ,
non cancellatæ, & absque ulla rasura, aut falsi su-
spicione : & hinc hanc recognitionem exactè facit,
& facere tenetur Datarius, Corrad. loc. cit. nu. 26.
Castrop. loc. cit. ubi etiam de modo faciendi hanc
recognitionem, nimirum per testes ex parte epi-
scopi, seu illius, qui literas defert Datario produ-
ctos, qui deponere debent, illâ esse subscriptionem
& sigillum illius episcopi acceptantis, & sic fieri,
nimirum, ut summarie examinentur duo testes su-
per recognitione subscriptionis & sigilli ad majo-
rem cautelam, ait Corrad. quâ tamen diligentia o-
pus non est, ubi ex aliis instrumentis & literis si-
gillum & subscriptio episcopi satis cognita sunt.
Castrop. loc. cit. et de hac recognitione fidem fa-
cere solet Datarius sub authographo aut subscri-
ptione. Castrop. ibid. Chok. loc. cit. gl. 20. nu. 11. cu-
jus formulam vide apud Corrad. num. 27. At-
que his peractis, opus non hodieum expeditione
literarum, ut dictum supra, cum hodie per hanc ip-
sam regulam, tanquam legem generalem, conce-
datur gratia alternativæ.

*Quæstio 575. Num valeat acceptatio alter-
nativæ facta ab Episcopo tempore, quo ex-
communicatus est ?*

Respondet Garc. num. 487. valere, non secus,
Rac valet acceptatio beneficii ab excommuni-
cato facta ; citat pro hoc Gonz. gl. 58. nu. 26. Quibus
obstare non videtur, quòd tradit Lott. l. 2. q. 41. n. 15.
impossibile esse, ut in Episcopo excommunicato
sit alternativæ ; cum eo ipso, quòd excommunicetur
destituatur jure conferendi, et quòd æquiparetur
prælatu excommunicato mortuo. Intelligendum
enim id videtur de usu alternativæ, sicut de usu po-
testatis conferendi ; vide eundem.

*Quæstio 576. An, & qualiter acceptatio
hæc alternativæ probanda ?*

1. Respondeo ad primum ; cum non præsuma-
Rur, quòd alternativæ sit acceptata ; quia ac-
ceptatio hæc est quid facti, uti & omnes solemnita-
tes in regula assignatæ, factum autem non præsu-
mitur, nisi probetur, probanda erit à fundante se in
alternativa illius acceptatio. Garc. n. 449. & Gonz.
gl. 62. n. 28. Castrop. loc. cit. n. 8.

2. Respondeo ad secundum : probabitur autem
per fidem Datarii, aut ipsum librum Datarie, ubi
tales acceptationes describuntur. Auctores iidem.
Card. de Luca de benef. d. 93. nu. 2. ubi etiam, quòd
acceptatio annotata in libro Datarie sit probatio,
quæ sola, aliis neglectis, attenditur. Et si liber iste
reperiri nequeat, probari etiam posse hanc ac-
ceptationem per testes, deponentes de quasi posses-
sione conferendi in mensibus concessis vi alterna-
tivæ, tradunt ibid. Garc & Castrop. ex Germon. de
indultis Card. §. volumus. num. 27. & 32. & juxta de-
cis. Rotæ in Asturicen. Archidiaconatus. 3. Decemb. 1571.
quin & Romæ satis probatur per fidem Notarii,
quòd sit in libro Datarie ; cum ad talem librum
sit facilis recursus. Garc. num. 500. sic deci-
sum dicens à Rotâ in Cauriensi præ-

sim. 9. Junij. 1592.

* *

Quæstio